

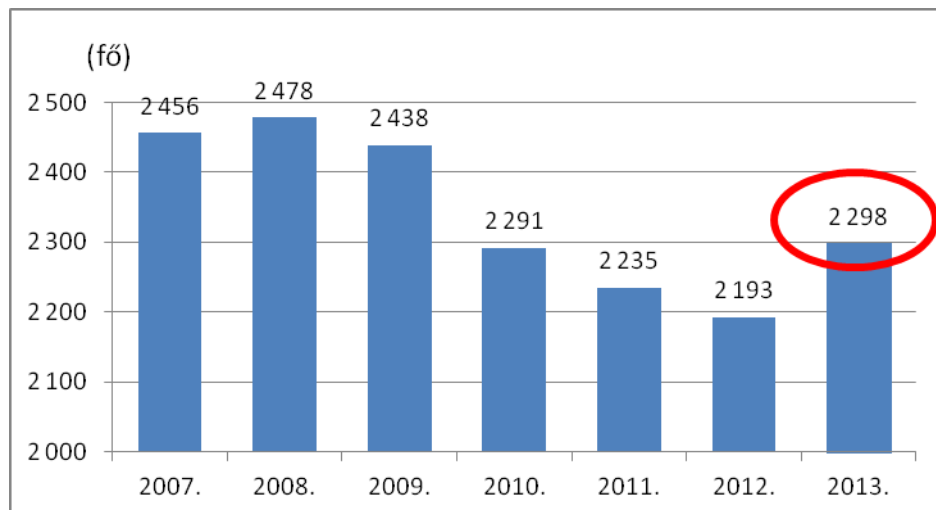
MKE Küldöttközgyűlés 2014 Főtitkári beszámoló

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Szorgos aprómunka, elkötelezett egyesületi aktivisták, elismerésre méltó teljesítmények. Ezekkel a meghatározásokkal jellemezhető a Magyar Kémikusok Egyesülete 2013. évi tevékenysége. Működésünk a törvényes előírásoknak megfelelő, az Egyesület vezetése változatlan összetételben és a Küldöttközgyűléstől kapott mandátumának megfelelően végzi a munkáját, a gazdálkodás jól kézben tartott és ellenőrzött módon zajlik.

TAGSÁG

Öröndetes és pozitív fejlemény, hogy az egyéni taglétszám évek óta tapasztalt csökkenése 2013-ban megállt, sőt a megelőző évhez viszonyítva több mint 100 fős növekedés történt. A 2013. év végi 2.298 fős zárólétszám a 2009 utáni évek taglétszáma mindegyikét felülmúlta. Ennek elérésében meghatározó szerepe volt a Kémiantanári Szakosztálynak, amely szervezet az utóbbi években jellemző 110-120 fős taglétszámát 2013 végére több mint kétszeresére növelte és jelenleg már a 300 fős szintnél tart.

1. ábra. MKE taglétszám (2007-2013)

Korösszetétel szerint az egyesületi tagság 20%-a 35 év alatti, 42%-a 35-60 év közötti és 38% 60 év feletti. A 35 év alatti és a 35-60 év közötti csoport létszáma növekvő, a 60 év felettieké csökkenő tendenciájú.

EGYESÜLETI SZERVEZETEK, EGYESÜLETI ÉLET

26 szakosztály és 11 szakcsoport áll rendelkezésre a tagság szakterületek szerinti érdeklődésének és aktivitásának a kielégítésére. Szakcsoportból szakosztály státuszú szervezet lett az *Élelmiszerkémiai Szakosztály*, továbbá a *Környezetanalitikai és Technológiai Társaság*. A jellemzően megyei szerveződésű 9 úgynevezett Területi Szervezethez öt a Dunától keletre eső országrészen, négy a Dunántúlon található. 7 munkahelyen MKE Munkahelyi Csoportot is működtetnek az ott dolgozó szakemberek.

Ezeknek az egyesületi szervezeteknek a keretében megvalósuló tevékenységek jelentik az egyesületi élet bázisát. Aktivitásuknak, vonzóképességüknek meghatározó szerepe van a környezetükbe tartozó tagság megtartásában, a tagságfejlesztésben, vagy esetleg a taglétszám eróziójában. Ezért szorgalmazta és elevenítette fel az egyesületi vezetés az éves gyakoriságú

„vezetői értekezlet” (korábban: szakosztályértekezlet) elnevezésű találkozót, amelyen a szakosztályok, területi szervezetek és munkahelyi csoportok képviselői adnak számot a megelőző évi tevékenységükről. Ez a fórum felhasználható az egyesületi működéssel kapcsolatos ötletek, javaslatok vagy problémák felvetésére és megbeszélésére is.

A 2013. évi tevékenységéről a szakosztályok kétharmada (17 szakosztály), a területi szervezetek 78%-a (7 szervezet) és 4 munkahelyi csoport (57%) adott beszámolót. Ezek a számok arra is utalnak, hogy egyes nyilvántartott szervezeteink nem, vagy csak visszafogottan működnek. Például többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült feléleszteni a korábbi évtizedekben igen aktív Műanyagipari Szakosztály tevékenységét, pedig a szakterület nemzetgazdasági szempontból sem elhanyagolható nagyságrendű. Az aktív többség teljesítményéből kiemelésre kíváncsiak:

- az Analitikai Szakosztály, valamint az NMR, az Elektroanalitikai és a Radioanalitikai szakcsoportok programjai,
- a Gumiipari Szakosztály programjai,
- a Kémiantanári Szakosztály saját honlap létrehozása, taglétszám fejlesztése, *Varázslatos kémia* nyári tábor szervezése,
- a KATT kezdeményezései,
- a Kristályosítási és Gyógyszerformulálási Szakosztály programjai,
- a Szerves és Gyógyszerkémiai Szakosztály hazai és nemzetközi konferenciaszervezései,
- a Tömegspektrometriai Társaság szakmai rendezvényei,
- a Bács-Kiskun megyei Területi Szervezet *Refikém* programsorozata,
- a B.A.Z megyei Területi Szervezet hagyományos *Borsodi Vegyipari Nap* programja,
- a Csongrád megyei Területi Szervezet *Kromatográfiás Továbbképző Tanfolyam* és a *Kémiai Előadói Napok (KEN)* évenkénti hagyományos rendezvényei,
- a Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezet *Dr. Kónya Józsefné Emlékpályázata* évenkénti lebonyolítása általános iskolai és középiskolás pályázók számára,
- a Heves megyei Területi Szervezet rendhagyó kémiaórái gimnáziumokban, általános iskolákban, sőt esetenként óvodai helyszíneken is,
- a Vas megyei Területi Szervezet kémiantanári csapatának elkötelezett egyesületi aktivitása,
- a Veszprém megyei Területi Szervezet szakmai programjai,
- a Richter Munkahelyi Csoport céltudatos, változatos és tagságorientált rendezvényei.

Az egyesületi vezetés ösztönzi, támogatja és reményeket fűz a Fialat Kémikusok Fóruma korosztályos (35 év alattiak) szervezet megújított működéséhez, különösen a hálózat kialakítás és a tagságfejlesztés terén. A feladat nagyságrendjének egyik nem elhanyagolható jellemzője, hogy egy a 2007-2012 időszakra vonatkozó felmérésünk szerint az 1 éves tagdíjmentes egyesületi tagsággal jutalmazott 184 fiatal kémikus 11%-a már az MKE belépési nyilatkozatot sem írta alá, míg a tagságot elfogadó 163 főből már csak 37% (60 fő) maradt meg 2013-ra tagdíjfizető egyesületi tagnak. Ezek az adatok rávilágítanak, hogy az egyesületi vezetés fiatalokat jutalmazó és támogató koncepciója önmagában kevés a tagságfejlesztéshez. A fiatalokat megtartó további szorgos aprómunka is nélkülözhetetlen. Ehhez járulhat hozzá a Fialat Kémikusok Fóruma szervezet korosztály specifikus és korosztályigényű tevékenysége.

NEMZETKÖZI POZÍCIÓK ÉS KAPCSOLATOK

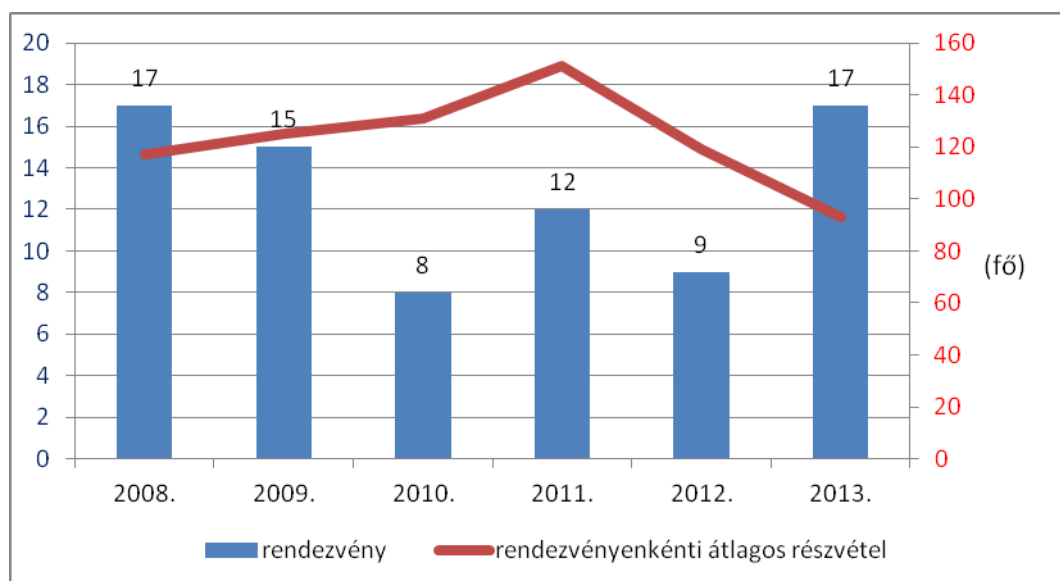
Az európai kémikus egyesületek szövetségéként működő EuCheMS-nek 31 országból 41 szervezet, köztük az MKE is tagja. Az országonkénti taglétszám alapján a középmezőny elejére vagyunk sorolhatók. A lakosságszámra vetített egyesületi taglétszám arány az MKE esetében 0,23‰, amely a 11. helyet biztosítja számunkra. Néhány más egyesület/ország ugyanezen mutatója: Royal Society of Chemistry (UK) 0,80‰, Finn Kémikus Egyesület

0,61%, Szlovén Kémikus Egyesület 0,43% és mintegy ellenpéldaként említhető a Francia Kémikus Egyesület esetében 0,08%.

- Az MKE elismertségének növeléséhez járult hozzá, hogy 2013. október 24-26 között Budapesten tartotta éves rendes közgyűlését az EuCheMS, amelynek megszervezését az MKE Titkárság közmegegyezésre bonyolította le. Komoly siker, hogy az eseményen az EuCheMS Végrehajtó Bizottság választott tagja lett Simonné Dr. Sarkadi Livia az MKE elnöke, aki egyébként az EuCheMS Élelmiszerkémiai Divízió elnöke is.
- 11 nemzetközi szakmai szervezetben és ezek al-szervezeteiben 30 kolléga révén biztosítjuk az MKE képviselőket. Ennek közvetlen egyesületi költségvonzata 2013-ban 1,75 Mft tagsági díjfizetés és 0,8 Mft utazási költségtérítés volt. Az MKE képviselők egyik fontos feladata, hogy segítsék és támogassák nemzetközi konferenciák magyarországi, MKE Titkárság közreműködésével történő megrendezésének lehetőségét.
- Meghívott társrendező volt az MKE a 2013. szeptember 23-26 között megrendezett gráci Osztrák Vegyésznapokon. A szakmai szervezőbizottság tagja volt az MKE jelenlegi elnöke és Dr. Mátyus Péter előző egyesületi elnök is. Az Osztrák Kémikusok Egyesülete értékelése szerint nagyszámú részvétel mellett igen jól sikerült a rendezvény.

KONFERENCIASZERVEZÉS ÉS EGYÉB EGYESÜLETI AKTIVITÁS

A részvételi díjas konferenciák, szimpóziumok és workshop jellegű események szervezése az egyesületi élet másik meghatározó fontosságú tevékenysége. Szolgálják és kínálják az egyesületi tagok és a hazai kémikus társadalom szakmai fejlődésének kiteljesítését, valamint nélkülözhetetlen anyagi erőforrás az egyesületi élet finansziális hátterének a biztosításában. 2013-ban ismét nagyszámú ilyen típusú eseményre került sor. A **17 rendezvényből** 8 nemzetközi és 7 hazai részvételű esemény volt, továbbá egy kémiatanári szaktanfolyam és végül a hagyományos Irinyi OKK döntő fordulóját. Sajnálatos tény azonban, hogy a rendezvényenkénti átlagos részvétel az utóbbi két évben jelentősen visszaesett, és mint a 2. ábra mutatja 2013-ban már 100 fő/rendezvény alá csökkent. A teljes résztvevői létszámon belül a fizető résztvevők aránya jellemzően a 70-85% sávban mozog és szintén a körülmények változására utal, hogy ez a mutató 2013-ban csak 71%-ra teljesült.

2. ábra. Éves rendezvényszámok és rendezvényenkénti átlagos részvétel

A konferencia-részvételi adatok szerint több év átlagában (az Irinyi OKK döntőjének diákversenyző létszámától megtisztítva) a résztvevők közel 60%-a belföldi, de az utóbbi két

évben ez a mutató 43%, illetve 54% értékekre esett vissza. Egy másik nézőpontból a konferenciák hazai-külföldi részvételi arányának alakulása úgy is értékelhető, hogy a rendezvényeink nemzetközi vonzereje jelentős és ez szakmai, valamint rendezvényszervezési színvonal szempontjából egyaránt pozitív elismerésnek tekinthető.

Figyelmet érdemlő adat, hogy a belföldi konferencia-résztevőknek (Irinyi OKK döntő diákversenyző létszám nélkül) csak az **egyharmada** MKE tag! Ebből a tényből három dologra is következtethetünk. Az egyik, hogy a rendezvényeink iránt a nem szorosan vegyész-vegyésszmérnök szakképzettségük köréből is jelentős az érdeklődés és ez feltétlenül pozitívan értékelhető. A következő tanulság, hogy az egyesületi tagszervezési hatékonyságon még bizonyára lehet és kell is javítani. Továbbá valószínűsíthetjük azt is, hogy a hazai kémikus társadalom nem jelentéktelen része - még vagy már - nem tekinti olyan mértékben magáénak a Magyar Kémikusok Egyesületét, hogy tagságot vállaljon benne.

Említést érdemlő egyéb 2013. évi egyesületi akciók:

- Az MKE és a PTE TTK Kémiai Intézet közösen szervezte meg Dunaszerdahelyen a 8. *Nemzetközi Kémikus Diákszimpozium* eseményt, amelyre a Kárpát-medence minden részéről érkeztek résztvevők.
- Az MKE segítette a magyar csapat részvételét az üzbeasztáni Taskentben megrendezett *Mengyelejev Diákolimpián*. Hasonlóképpen segítettük a 10. *Nemzetközi Junior Természettudományi Diákolimpia* magyar csapatának részvételét az indiai Pune-ben megrendezett eseményen.
- Hatékony közreműködéssel segítjük az általános iskolai 7-8. osztályos diákok *Hevesy György Országos Kémia Versenyének* megrendezését. Ebben kiemelt szerepet vállal az MKE Heves Megyei Területi Szervezete és az egri Eszterházy Károly Főiskola Kémia Tanszéke.
- 2013-ban is folytatódott az BASF és az MKE *Chemgeneration Roadshow* elnevezésű kémiát népszerűsítő programja, amelyhez országsszerte kilenc felsőoktatási intézmény is csatlakozott. A cél a pályaválasztás előtt álló középiskolások kémia iránti érdeklődésének erősítése és a tárggyal kapcsolatos továbbtanulási lehetőségek bemutatása.
- *Láncreakció – Tudományos Verseny* eseményt rendezett középiskolás csapatoknak az MKE és a BASF, amelyen 32 ötfős csapat indult az ország minden részéből.
- Az MKE kémiatanári konferenciákat felváltó *Kémiatanárok Nyári Országos Továbbképzése* elnevezésű 30 órás akkreditált tanfolyamon 29 résztvevő tanár kapott tanúsítványt.
- Működtetjük a *KÉMIA MÉRFÖLDKÖVEI* című tablósorozat vándorkiállítás formájában történő bemutatását, amely a 2007-ben történt indítása óta már több mint 55 különböző, többek között határon túli helyszínen fordult meg.
- Aktualizáltuk és jelentősen kibővítettük az MKE úgynevezett sajtószolgálati szakértői listát, amely a www.mke.org.hu honlap sajtószolgálat menüpontjában elérhető.

FIATAL KÉMIKUSOK TÁMOGATÁSA

- *Diplomamunka Nívódíj* egyesületi elismerésben részesült 13 végzős egyetemi hallgató az elismerésre pályázó harminc benyújtott diplomamunka közül.
- A 2013. évi egyesületi költségvetésből elkülönített *1 Mft-os pályázati keretből* 14 pályázó nyert el szakmai rendezvényeken való részvételi támogatást.
- *Egyéves tagdíjmentes MKE tagságot* 29 fiatal kémikus nyert el a Tudományos Diákköri Konferenciákon bemutatott teljesítménye alapján.
- Az Őszi Radiokémiai Napok 2013.évi rendezvényen 13 doktoranduszhallgató és fiatal kutató vehetett részt a konferencia programjába beillesztett *Fiatal előadók versenye Vértess Attila tiszteletére* eseményen.

- A XIX. Nemzetközi Vegyészkonferencia (2013. Nagybánya) esemény doktorandus plénumon az MKE különdíjat adott át, amely egy 2014.évi MKE rendezvényen történő ingyenes részvételi lehetőség.

EGYESÜLETI FOLYÓIRATOK ÉS KIADVÁNYOK

A *Magyar Kémikusok Lapja* az Egyesület hivatalos kiadványa évente 11 alkalommal jelenik meg. A színvonalas tartalmú és küllemű megjelenés mellett a lap szerkesztősége az „év legjobb cikke” szavazások megszervezésével is igyekszik az olvasók figyelmét felkelteni.

A *Magyar Kémiai Folyóirat* évente négy, a *Középiskolai Kémiai Lapok (KÖKÉL)* évente öt lapszámmal jelenik meg. A KÖKÉL lapszámok nyomdai és elektronikus változatát egy időben tesszük közzé és ez is hozzájárult ahhoz, hogy a lap kémiai feladatok megoldó versenyében a megoldást beküldő résztvevők száma öröndetesen megnövekedett. A *Membrántechnika* szakterületi kiadvány már csak elektronikus formában érhető el.

GAZDÁLKODÁS

Az egyesületi gazdálkodás pénzügyi eredménye 2013-ban +798 eFt lett. Ez azt jelenti, hogy továbbra sem fogyasztottuk hanem, ha szerény mértékben is, de növekedett a saját tőke egyesületi vagyon. Kétségtelen, hogy ez 2010 óta a korábbi években megszokott léptékektől nagyságrenddel kisebb mértékben történik, de a megváltozott körülményekre tekintettel a kis eredményeket is tudni kell értékelni.

A bekövetkezett helyzet megértéséhez érdemes összehasonlítani a 2004-2009 közötti (az éves eredménytermelésekben sikeres) időszak bevétel-ráfordítás adatait a 2010-2013 közötti időszak számaival.

	2004-2009 időszak éves átlag (I.)	2010-2013 időszak éves átlag (II.)	Különbség II.-I. időszak
	(eFt/év)	(eFt/év)	(eFt/év)
BEVÉTEL összesen	165.499	143.224	-22.275
<i>ebből:</i>			
közhasznú+vállalkozási	100.565	94.734	-5.831
támogatás	40.603	23.309	-17.294
tagdíj (egyéni+jogi)	17.253	19.160	1.907
egyéb+rendkívüli bevétel	7.078	6.021	-1.057
RÁFORDÍTÁS összesen	159.882	142.676	-17.206
<i>ebből:</i>			
anyagjellegű	121.709	109.035	-12.674
személyi jellegű	29.722	28.776	-946
értékcsökkenés	2.046	1.705	-341
pü. műveletek ráfordításai	1.137	2.166	1.029
egyéb+rendkívüli ráfordítás	5.268	994	-4.274
EREDMÉNY	5.617	548	-5.069

1. táblázat. Bevétel-ráfordítás tényezők éves átlagának összevetése

Az 1. táblázatból az olvasható ki, hogy a 2010-2013 közötti időszak gazdálkodási tényezők éves átlagában az eredmény elmarad a megelőző 6 év (2004-2009) éves átlagos eredményteljesítményéhez képest. Ennek oka döntően a

támogatás jellegű bevételek átlagosan 17,3 MFt/év mértékű csökkenése, amely az éves átlagos „bevétel összesen” adat visszaesésének 78%-át adja. Szigorú és kontrollált egyesületi gazdálkodásra utal a ráfordítások 2010-2013 közötti igen jelentős, átlagosan 17,2 MFt/év mértékű visszafogása, de ezzel sem sikerült az átlagosan 22,3 MFt/év nagyságú bevétel csökkenést teljes mértékben kompenzálni.

A körülmények és a gazdálkodási adatok ilyen jellegű alakulása érthetővé teszi, hogy miért hangsúlyozza az egyesületi vezetés a taglétszámnövelés (tagdíjbevétel) és az eredménytermelő konferenciaszervezés bővítésének fontosságát.

Az egyesületi működés részletes és számszaki adatokkal alátámasztott összefoglalása a Közhasznúsági jelentés 2013, valamint a Mérleg és eredménykimutatás 2013 dokumentumokban olvasható.

A beszámoló zárásaként köszönetet mondok a tagságnak és a tagságon belül is a többletmunkát vállaló egyesületi tisztségviselőknek és tagoknak a 2013-ban végzett munkájukért, a jogi személy tagjainknak az Egyesület erkölcsi és anyagi támogatásáért, valamint az MKE Titkárság vezetőjének és minden munkatársának az eredményes munkájukért.

Az Intézőbizottság felhatalmazása alapján a Küldöttközgyűlésnek elfogadásra ajánlom:

- A főtitkári beszámolót.
- Az MKE 2013-as Közhasznúsági jelentését az abban szereplő és a 2014. évre vonatkozó gazdálkodási terv fő számaival amelynél: a bevétel 129.423 eFt, a költség 129.105 eFt és az eredmény 318 eFt.
- Az MKE Mérleg és eredménykimutatás 2013 dokumentumot, amelynek fő számai a következők:

Mérleg 2013

Befektetett eszközök	2.114 eFt
Forgóeszközök	55.029 eFt
Aktív időbeli elhatárolás	6.364 eFt
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN	63.507 eFt
Sajáttőke / jegyzett tőke	58.698 eFt
Céltartalékok	0 eFt
Kötelezettségek	1.920 eFt
Passzív időbeli elhatárolás	2.889 eFt
FORRÁSOK ÖSSZESEN	63.507 eFt

Eredménykimutatás 2013

Összes bevétel	170.270 eFt
Összes ráfordítás	169.472 eFt
Eredmény	798 eFt

- A 2015. évi egyéni tagdíj összege 8.000 Ft/fő/év, amely a nyugdíjas tagoknak és az általános iskolai, valamint középiskolai kémiatanároknak 50%, az MKE Alapszabálya szerinti ifjúsági tag, továbbá a GYES-en lévők számára 25% mértékű.

A főtitkári beszámoló, a Közhasznúsági jelentés 2013, a Mérleg és eredménykimutatás 2013 dokumentumok, valamint egyéb küldöttközgyűlési anyagok megtalálhatók a www.mke.org.hu honlap „Az Egyesületről>Küldöttközgyűlések>2014 év” menüpont alatt.